

म्हानातील अधिकारी / कर्मचारी यांना विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ती / मृत्यु उपदानावर व्याज देण्याबाबतची मार्गदर्शक तत्वे (सुधारीत + अतिरिक्त तरतुदींचा अंतर्भाव करून मार्गदर्शक तत्वे).

परिपत्रक : प्राधिकरण / ५/२००९, दि. २१/१२/२००९
 जा.क्र. २३१/२३/२००९, दि. ०३/०१/२०१०
 महाराष्ट्र गृहनिर्माण क्षेत्रविकास प्राधिकरण, गृहनिर्माण भवन, वांदे पूर्व, मुंबई-५१
 जा.क्र. एमएच/उपादान/विनि/३.१३/२००९, दि. ०९/१२/२००९.

- संदर्भ :- १) शासन निर्णय क्र. सेनिवे-१०९१/५५/सेवा-४, दि. ०६ मे १९९१.
 २) शासन निर्णय क्र. सेनिवे-१०९४/१५५/सेवा-४, दि. २४ एप्रिल, १९९५.
 ३) शासन निर्णय क्र. सेनिवे-१०९५/१४८/सेवा-४, दि. २८ डिसेंबर, १९९५.
 ४) शासन आदेश / विल विभाग / क्र. पा.नि. १०.०५ / प्र.क्र. ७ / सेवा-८, दि. ०२/०१/२००६.
 ५) शासन परिपत्रक क्र. सेनिवे-१०९५/७४/सेवा-४, दि. २७ मे १९९७.
 ६) शासन परिपत्रक क्र. सेनिवे-१०९७/२०/सेवा-४, दि. ३१ मे १९९७.
 ७) शासन निर्णय क्र. सेनिवे / १००१/२५०/सेवा-४, दि. १८/०८/२००१.
 ८) विधी सल्लागार / प्रा. बांधी टिप्पणी क्र. ४८६१, दि. २६/११/०९ या वर या उपापेक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी दिलेले आदेश.

प्रस्तावना :

महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरणातील अधिकारी / कर्मचारी यांना विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ती / मृत्यु उपदानावर व्याज देण्याबाबतची प्रकरणे सातत्याने उपस्थित होत आहेत. परंतु महाडा सेवाउपदान विनियम-१९८५ मध्ये विलंबाने प्रदान होणाऱ्या

-१-

उपदानाच्या रकमेवर व्याज देण्याची तरतूद नसल्याकारणाने अशाप्रकरणी व्याज देण्याचे नाकारण्यात येते, ही बाब निदर्शनास आल्यावर मा.उपाध्यक्ष व मुख्य कार्यकारी अधिकारी / प्रा. यांनी आदेशित केल्याप्रमाणे विलंबाने प्रदान होणाऱ्या उपदानाच्या रकमेवर व्याज देण्यासंबंधी महाडा सेवा उपदान विनियम १९८५ मधील नियम क्र. १०(६) मध्ये सुधारणा करण्यासाठी प्रस्ताव शासनाच्या मंजूरीसाठी पाठविण्यात येत आहे, तथापि सुदूर सुधारणा अंतिमतः प्रसिध्द होईपर्यंत अशा विलंबाने प्रदान होणाऱ्या उपदानावरील व्याज देण्याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आला आहे.

२/- उपदान अदावणी अधिनियम १९७२ मधील कलम ७(३-अ) प्रमाणे विलंबाने प्रदान होणाऱ्या उपदानावर व्याज प्रदानाच्या तरतुदीच्या आधारे आणि शासन निर्णय विल विभाग क्र. वेपु-३०९४ / प्र.क्र. ९३ / सेवा-१०, दि. २२/११/१९९४ (शासन शुध्दीपत्रक क्र. वेपु-३०९४ / प्र.क्र. ९३ / सेवा-१०, दि. २४ जानेवारी १९९६ च्या आधारे असा निर्णय घेण्यात आला आहे की, नियत वयोमान सेवानिवृत्ती प्रकरणी सेवानिवृत्त होणाऱ्या अधिकाऱ्याचा दोष नसताना केवळ प्रशासनिक कारणांमुळे / चुकीमुळे उपदानाच्या प्रदानास विलंब झाला आहे असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल तर अशा विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या उपदानाच्या रकमेवर सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून १२० दिवसांनंतरच्या विलंबाच्या कालावधीसाठी अंशद्वयी भविष्य निर्वाह निधीवर वेळोवेळी शासनाने लागू केलेल्या व्याजदराप्रमाणे व्याज देण्यात येईल.

३/- जेथे प्रशासनिक कारणांमुळे सेवा उपदानाचे / मृत्यु उपदानाचे प्रदान विलंबाने झाले असेल अशा प्रकरणी सक्षम प्राधिकारी हे झालेल्या प्रशासकीय विलंबाची तपासणी करतील अशा प्रकारे झालेल्या विलंबाच्या तपासणीचे तथा क्षमापित करण्याचे प्राधिकार हे खालील अधिकाऱ्यांना प्रदान करण्यात आलेले आहेत.

- १) एक वर्षाच्या कालावधीपर्यंत मंडळाचे मुख्य लेखा अधिकारी आणि प्राधिकरण स्तरावरील सचिव / प्रा.
- २) एक वर्षांनंतर परंतु तीन वर्षांपर्यंत मंडळाचे मुख्य अधिकारी आणि प्राधिकरणस्तरावर सचिव / प्रा.

-२-

३) तीन वर्षांच्या पुढील कालावधीसाठी मुख्य कार्यकारी अधिकारी / प्रा.

उपदान प्रदानाचे विलंबास जबाबदार असल्याचे आढळून आलेल्या अधिकाऱ्यांसहोत कर्मचार्यांवर शिस्तभंगाची कार्यवाही करण्यात येईल आणि उपदान प्रदानाचे विलंबास जबाबदार असलेल्या अधिकाऱ्यांसहोत कर्मचार्यांकडून देय झालेल्या व्याजाची रक्कम वसूल करण्यात येईल.

सेवानिवृत्त कर्मचार्यांचा दोष नसताना केवळ प्रशासनिक चुकीमुळे उपदानाच्या प्रदानास विलंब झाला आहे असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल अशा सर्व प्रकरणी कसुरदार कर्मचार्यांविरुद्ध करण्यात येणाऱ्या शिस्तभंगाची कार्यवाही स्वतंत्रपणे करण्यात यावी. शिस्तभंगाच्या कार्यवाहीच्या निकालाची वाट न बघता व्याज देण्यात यावे.

४/- सेवानिवृत्तीच्या दिनांकाला ज्या अधिकारी / कर्मचार्यांविरुद्ध विभागीय / न्यायीक कार्यवाही प्रलंबित असेल आणि जेथे कार्यवाही पूर्ण होईपर्यंत उपदानाची रक्कम रोखून ठेवण्यात आली असेल अशाप्रकरणी

(अ) जर अधिकारी / कर्मचार्यांची सर्व आरोपातून पूर्णतः खोषमुक्तता झाली असेल आणि उपदानाच्या रकमेचे प्रदान अशी कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर करण्यात आले असेल तर उपदानाचे प्रदान सेवानिवृत्तीनंतरच्या लगतच्या दिनांकाला देय झाले असे मानण्यात येईल. आणि त्या दिनांकापासून उपदानाचे प्रदान दिनांकाच्या लगतपूर्वीच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीसाठी व्याज देण्यात येईल.

(ब) विभागीय / न्यायीक कार्यवाही प्रलंबित असताना अधिकारी / कर्मचार्यांचा मृत्यु झाल्याने विभागीय / न्यायीक कार्यवाही बंद करण्यात आली तर उपदानाचे प्रदान मृत्युच्या दिनांकनंतरच्या लगतच्या दिनांकाला देय झाले असे मानण्यात येईल आणि उपदानाचे प्रदान विलंबाने करण्यात आले असेल तर मृत्युच्या दिनांकापासून उपदान प्रदान केलेल्या दिनांकाच्या लगतपूर्वीच्या दिनांकापर्यंतच्या कालावधीसाठी व्याज देण्यात येईल.

होईपर्यंतच्या दिनांकापर्यंत जी प्रकरणे प्रलंबित आहेत त्या सर्व प्रकरणांचा निपटारा या परिपत्रकांतील सूचनांनुसार करण्यात यावा. मात्र यापूर्वी प्राधिकरणाकडून ज्या प्रकरणांत अंतिम निर्णय घेऊन बंद झालेली आहेत अशी प्रकरणे पुन्हा विचारात घेण्यात येऊ नयेत, याची सर्व सर्व विभाग प्रमुखांनी नोंद घेऊन या विषयाचे प्रकरणांचा निपटारा करावा.

(गोतम चॅटर्जी)
उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी
अधिकारी / प्रा.

प्रत रवाना :-

- १) मुख्य अभियंता-(१), (२) / प्राधिकरण यांचे माहितीकरीता.
- २) कित निर्बंधक / प्रा. यांचे माहितीकरीता.
- ३) विधी सल्लागार / प्रा. यांचे माहितीकरीता.
- ४) सचिव / प्रा. यांचे माहितीकरीता.
- ५) मुख्य अधिकारी, मुंबई / मु.ई.डु. व पु. मंडळ / मु.मो.सु. मंडळ / कोकण / अमरावती / नागपूर / पुणे / नारिक / औरंगाबाद मंडळ यांचे माहितीकरीता.
- ६) उप-मुख्य कार्यकारी अधिकारी / प्रा. यांचे माहितीकरीता.
- ७) सर्व मुख्य लेखाधिकारी / विभागीय मंडळे यांचे माहिती व योग्य कार्यवाहीकरीता.
- ८) सह-मुख्य अधिकारी / मुंबई मंडळ / मु.ई.डु. व पु. मंडळ यांचे माहितीकरीता.
- ९) लेखाधिकारी / प्राधिकरण यांचे माहितीकरीता.
- १०) प्रशासकीय अधिकारी / प्रा. / मु.मं. / मु.ई.डु. व पु. मंडळ यांचे माहितीकरीता.
- ११) निवड नसती व संबंधीत लिपिक / वि.नि. / प्रा. / सचिव / प्रा. यांचे माहितीकरीता.

..६..

- १२) उपमुख्य अभियंता, जेरमलमसुआरम / प्रा. (स्वायत्त) / मु.मं. (बंशिंग) (उत्तर) (पुनर्वचना) (डु. व पु.) (नियोजन) / मु.मं., [संगणक कक्ष] / प्रा.डु. व पु.नि. / प्रा. / एस.आर.डी. / मु.मं. / संक्रमण शिक्षक डु. व पु.
- १३) वरिष्ठ वास्तुशास्त्रज्ञ व रचनाकार / मु.मं.
- १४) कार्यकारी अभियंता (विद्युत) [डु.कसी] (भांडे) (पाटकोपर) एस.आर.डी. / मु.मं., १, २, ३/प्रा. कार्यकारी अभियंता / विद्युत / प्रा.
- १६) कार्यकारी अभियंता (पूरे) (परिचय) (शहर) ग. व पु. मंडळ.
- १७) संचालक पणन कक्ष / मुंबई मंडळ.
- १८) मुख्य लेखाधिकारी / मु.गु. व सो.वि.मं. / मु.ई.डु. व पु.मं. / मु.ग. व पु.मं.
- १९) उपनिबंधक सहकारी संस्था / मु.मं.
- २०) उपमुख्य अधिकारी (मि.व्य.१/२) डब्ल्यू / मुंबई मंडळ / पु.ग. / सु.ग. / सहकार कक्ष, मु.ई.डु. व पु. मंडळ.
- २१) मिळकत व्यवस्थापक (१) (२) (३) (४) (५) / मु.मं. (पु.ग.) / (सं.शि.) डु. व पु.मं.
- २२) लेखाधिकारी / प्रा. डब्ल्यू / मु.मं.
- २३) सहाय्यक लेखाधिकारी (उत्तर) (बंशिंग) / मु.ई.डु. व पु. मंडळ.
- २४) मुख्य लेखा अधिकारी कोकण / पुणे / नारिक / औरंगाबाद / नागपूर / अमरावती.
- २५) निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी / प्रा.
- २६) संचालक / पी.डी.सी. पुणे.
- २७) सह संचालक / वि.पु.प्र.लि.
- २८) कार्यकारी अभियंता / ए.बी. सी-१/२, सी-३/४, डी-१/२, ई एफएच/बीएच, एफएच/जीएच, आर.गु.१, २, ३ / संक्रमण शिक्षक.
- २९) उपअभियंता (सहकार कक्ष) डु. व पु. मं.
- ३०) सचिव / प्रोपर्टी डेट्री पुनर्वसन प्राधिकरण.

प्रत माहितीसाठी :-

मा.उपाध्यक्ष / प्रा. यांचे स्वीय सहाय्यक.

प्रत :- अध्यक्ष, महाराष्ट्र गृहनिर्माण कार्यकारी संघटना.

प्रत :- प्रधान कार्यवाही, मागासवर्गीय कार्यकारी संघटना.

प्रत :- अध्यक्ष, प्रॅक्ट्यूट इन्जिनियर्स असोसिएशन ऑफ म्हाडा, मुंबई.

-६-

२३३

४. निवृत्तीवेतन

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ती/पत्र
उपदानावर ध्याज देण्याबाबत.

सध्या विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या उपदानाच्या रकमेवरील न्याजाचे प्रदान महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तीवेतन) नियम, १९८९ मधील नियम १२९-ए च्या तरतुदी-१ तार विनियमित केले जाते.

२. शासनाच्या असे निदर्शनास आणून देण्यात आले की, निवृत्तवर्गामाग्यांनुसार सेवा-निवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या प्रकरणी त्यांचेकडून शासनाला येणे असाणाऱ्या रकमा निश्चित करण्याचे काम जरी दोन वर्षे अगोदर घेऊन होते, तरी इतर सेवानिवृत्तीच्या प्रकरणी शासनाला येणे असाणाऱ्या रकमा निश्चित करण्याच्या कामास शासकीय कर्म-चाऱ्यांच्या सेवानिवृत्तीस शासनाची मागवता मिळाल्यानंतरच प्रारंभ होतो. त्यामुळे नियम १२९-ए च्या तरतुदी या निवृत्तवर्गामाग्यां व्यतिरिक्त इतर कारणास्तव सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या प्रकरणीदेखील लागू होताना का, आणि लागू होत असल्यास, तीन महिन्यांच्या 'फाल्स'द्वारे बंधन असा प्रकरणी पाठविले जा, अशी शंका उत्पन्न करण्यात आली आहे. या संबंधीत परिस्थितीचे पूर्णविलोपन करण्यात आले असून शासनाने असा 'फाल्स' ठरविले आहे की, निवृत्तवर्गामाग्यांविरुद्ध इतर सेवानिवृत्तीच्या प्रकरणी सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांचा दोष नसताना केवळ प्रशासनिक बळीमुळे जर उपदानाच्या रकमाने विलंब झाला असेल तर त्याबाबत प्रदान संबंधित प्रशासकीय विभागांनी वित्त विभागाशी सलगमसलत करून बाबीलप्रमाणे विनियमित करावे :-

(१) सेवानिवृत्तीच्या दिनांकाच्या न्या शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या विरुद्ध विभागीय/मध्यमिक (विभागीय) प्रलंबित असेल आणि तेथे कार्यवाही पूर्ण होईपर्यंत उपदानाची रक्कम रोखून ठेवता आली असेल, अशा प्रकरणी :-

(अ) जर शासकीय कर्मचाऱ्यांचा सर्व आरंभपर्यंत पूर्णतः रोखमुक्तीला आली असेल आणि उपदानाच्या रकमेचे प्रदान अशी कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर करण्यात आले असेल तर उपदानाचे प्रदान सेवानिवृत्तीनंतरच्या झालेल्या दिनांकाच्या देय झाले असे मानण्यात येईल. जर उपदानाचे प्रदान निवृत्तीच्या दिनांकापासून तीन महिन्यां-नंतर करण्यात आले असेल तर निवृत्तीच्या दिनांकापासून तीन महिन्यांनंतरच्या दिनांकापासून देय देण्यात येईल.

(ब) विभागीय/मध्यमिक कार्यवाही प्रलंबित असताना शासकीय कर्मचाऱ्यांचा मृत्यू झाल्याने विभागीय/मध्यमिक कार्यवाही बंद करण्यात आली असेल तर उपदानाचे प्रदान मृत्यूच्या दिनांकापासून देय देण्यात येईल. दिनांकाच्या देय झाले असे मानण्यात येईल आणि जर उपदानाचे प्रदान विलंबाने करण्यात आले असेल तर मृत्यूच्या दिनांका-पासून तीन महिन्यांनंतरच्या दिनांकाच्या दिनांकापासून देय देण्यात येईल.

(क) विभागीय/मध्यमिक कार्यवाही पूर्ण झाल्यानंतर शासकीय कर्मचाऱ्यांचा मृत्यूत रोखमुक्त झाला नसेल आणि सध्या प्राधिकाऱ्याने उपदानाचे प्रदान करण्याचा निर्णय घेतला असेल असा प्रकरणी सध्या प्राधिकाऱ्याने उपदानाचे प्रदान करण्याचे आदेश

एच ११३-१६अ

शिवप्रभार्याची वर्षव्याही करणी. अशा प्रकारची येथेवर आशिया गोप्यकीने वर्षव्याही करीत आहे. याची वास्तव्यवा
करून घेण्यासाठी मंगलकर्त्रीत प्रवेशासाठी विधानांनी या शास्त्र निर्णयव्या सोबत जेव्हाहीही ईश्वर नमःवात तिथ्याही
अहवाल दित विधानाकडे पाठवला.

- [illegible]

महागुप्त्याये राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने
यादी पोलीस
इच्छाने येथे खेचव.

[illegible][illegible]

3. 3

१०८. विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या सेवानिवृत्ति उपदान/मृत्यू उपदानावर व्याज देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : सेनिवे - १०९५/१४८/ सेवा-४,

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक २८ डिसेंबर, १९९५.

पहा:- (१) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक सेनिवे-१०८५/सीआर-१८४५/सेवा-४, दिनांक २३ जून जून १९८६.

(२) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक सेनिदे-१०९१/५५/सेवा-४, दिनांक ६ में १९९९.

(३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक सेनिवे-१०९४/११५/सेवा-४, दिनांक २४ एप्रिल १९९५.

शासन निर्णय : शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्रमांक : सेनिवे - १०८५/
सीआर-१८४५/सेवा-४, दिनांक २३ जून १९८६ च्या तरतुदीनुसार उपदानाच्या

प्रदानास प्रशासनिक चुकीमुळे किंवा संबंधित शासकीय कर्मचाऱ्याच्या नियंत्रणाबाहेरील कारणांमुळे सेलबंद झाला असे स्पष्टपणे प्रस्थापित झाले असेल अशा प्रकरणी ज्या महिलांच्या संबंधितगुणि उपदानाचे/मृत्यू उपदानाचे प्रत्यक्ष प्रदान करण्यात आले असेल त्यांच्या लग्नपूर्वीच्या महिला अश्वेरीपर्यंत वेळेवेळी विहित केल्या दराप्रमाणे व्याज देण्यात येत.

२. या संदर्भात शासन आता असा निर्णय घेत आहे की, सेवानिवृत्ति उपदानाच्या/ मृत्यु उपदानाच्या रकमेचे प्रदान करण्यास विवंचित लागल्यास उपदानाचे प्रत्यक्ष प्रदान ज्या दिनांकाला करण्यात आले असेल त्या दिनांकापर्यंत व्याज अनुज्ञेय राहील.

३. हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापर्यंत ज्या प्रकरणी सेवानिवृत्ति उपदान/मृत्यू यांचे प्रदान करण्यात आलेले नाही, अशा सर्व प्रकरणी या आदेशांच्या तरतुदी लागू राहतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

वसन्त चौधरी,
शासनाचे अवर सचिव.

विलंबाने प्रदान करण्यात आलेल्या वेतन, महागाई भत्ता, इतर फुक भत्ते तसेच वेतनवादी व आगाऊ वेतनवादी इत्यादीच्या वितलव्यावर व्याज प्रदान करण्याबाबत—

शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक वेपु-२०१४/प्र. क्र. १३/सेवा-१०, दिनांक २२ नोव्हेंबर १९९४ मधील परिच्छेद ३ रद्द करण्यात येत असून सदा परिच्छेद पुढीलप्रमाणे वाचवा.

“शासन पुढे असेही आदेश देऊ आहे की, प्रदानातील विलंबावर देण्यात येणारे व्याज हे सर्वसामान्य भविष्यनिर्वाह निधीच्या ठेकीतून लागू असलेल्या व्याज दराप्रमाणे व्याज असा करण्यात यावे. (सध्या हा दर वार्षिक १२% चक्रवर्दीने आहे).”

ही सुधारणा ह्या आदेशाच्या दिनांकापासून लागू होईल.

(शासन शुद्धिपत्रक : क्रमांक वेपु-२०१४/प्र. क्र. १३/सेवा-१०, दिनांक २४ जानेवारी, १९९६.)

१) क. वेपु-२०१४/प्र. क्र. १३/सेवा-१० (२४/१/२००६)

२) क. वेपु-२०१४/प्र. क्र. १३/सेवा-१० (२४/१/२००६)

१५०८] G. R. & Circulars

५४०. व्याजदर : भविष्य निर्वाह निधी

महाराष्ट्र शासन
वित्त विभाग
वर्मांक भनिनि. १०.०५/प्र. क्र. ७/सेवा-८.
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : २१/१/२००६.

सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी व अंशदायी भविष्य निर्वाह निधी यांना अंशदान करणाऱ्या व्यक्तींच्या ठेवी व त्यांच्या जमा असलेल्या शिल्लक रकमा यावर तसेच १ नोव्हेंबर १९५६ पूर्वी खाली नमूद केलेल्या भविष्य निर्वाह निधींना अंशदान करणाऱ्या व्यक्तींच्या ठेवी व त्यांच्या जमेस असलेल्या शिल्लक रकमा यावर १ एप्रिल २००५ पासून सुरू होणाऱ्या वित्तीय वर्षाकरिता व्याजाचा दर दरवर्षी दरशेकडा ८ टक्के (आठ टक्के) असा ठरविण्यात आला आहे :-

(१) सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी (मध्यप्रदेश);
(२) पटवयांच्या भविष्य निर्वाह निधी (मध्यप्रदेश);
(३) अंशदायी भविष्य निर्वाह निधी (मध्यप्रदेश);
(४) सक्तीची बचत योजना (हैदाबाद)

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

नसीमा म. शेरख,
शासनाच्या उप सचिव

५४१. लोकशाही दिनाची अंमलबजावणी जिल्हापालक रुचिकांची नेमणूक

महाराष्ट्र शासन
सामान्य प्रशासन विभाग,
शा.प्र. क्र. जिप्रास-१००५/प्र. क्र. १२/०५/१८-अ
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : २१/१/२००६.

वाचा : (१) शासन निर्णय, सा.प्र.वि., क्रमांक : प्रसुधा-१०९९/प्र. क्र. ३५/९९/१८-अ, दिनांक २०-९-२०००.
(२) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि. क्रमांक : जिप्रास-१००३/प्र. क्र. ६/०३/१८-अ, दिनांक २०-९-२००३ व दिनांक १७-१०-२००३.
(३) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि. क्रमांक : मलोहि-१००३/प्र. क्र. ३०/०३/१८-अ, दिनांक १९-४-२००४ व दिनांक २४-५-२००४.
(४) शासन परिपत्रक, सा.प्र.वि., क्रमांक : जिप्रास-१००५/प्र. क्र. १२/२००५/प्र. क्र. १२/२००५/१८-अ, दिनांक ९ मार्च, २००५, दिनांक ३० जुलै २००५, व दिनांक २६ सप्टेंबर २००५.

१०२ १२५

निवृत्तिवैतनविषयक लाभ प्राधिकृत करण्यात होणारा विलंब.

निवृत्तिवैतनाच्या आणि उपदानाच्या रकमांचे निर्धारण व प्राधिकृत संस्थातील कार्यपद्धतीबाबतच्या तरतुदी महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवैतन) नियम, १९८२ च्या नियम ११८ ते १३५ अन्वये विहित करण्यात आल्या आहेत. निवृत्तिवैतनाच्या कर्मचाऱ्यास निवृत्तिनंतर निवृत्तिवैतनविषयक लाभाने प्रदान करण्यात येऊन त्याचे वेळीस देणे आवश्यक आहे. या हेतूने सदर तरतुदी विहित करण्यात आल्या आहेत या तरतुदींचे काटेकोरपणे पालन करण्याबाबतच्या सुधारणा शासनातर्फे, सर्व संबंधितांना वेळोवेळी देण्यात आल्या आहेत. तथापि असे निदर्शनास आले आहे की, काही प्रकरणी महालेखापाल, मुंबई/नागपूर, कार्यालय प्रमुख व कोषागार अधिकारी यांच्यात आवश्यक तो सनस्य साधता गेल्याने निवृत्तिवैतनविषयक लाभ प्रदान करण्यास विलंब होतो.

२. या संदर्भात ना. उप लोकअधिकाऱ्यांनीदेखील शासनाच्या असे निदर्शनास आणले आहे की, काही प्रकरणी उपदानाची रक्कम प्राधिकृत करण्यास महालेखापालांच्या कार्यालयाकडून विलंब होतो. या संबंधित संबंधित कार्यालयांनी पाठपुरावा करून महालेखापालांच्या कार्यालयाकडून प्रधिकारपत्र देण्याची कार्यवाही विलंबाने करण्यात येते. ना. उप लोकअधिकाऱ्यांनी या संदर्भात महालेखापाल (ले. व अ.)-१, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्याशी घर्षा केलेली असून त्यांस अनुसरून सर्व कार्यालय/विभाग प्रमुखांना आता असे निदेश देण्यात येत आहेत की, उपदान किंवा तत्सम रकम अदा करण्यास महालेखापाल कार्यालयाकडून प्राधिकारपत्राची प्रत प्राप्त होणेसुद्धी दोन पत्रे पाठवूनही प्रतिसाद न मिळाल्यास ही बाब त्यांनी त्यांच्या विभाग प्रमुखांमार्फत, अर्धशासकीय पत्राद्वारे संबंधित उप महालेखापाल (निवृत्तिवैतन) यांच्या निदर्शनास आणवी.

३. शासनाच्या असेही निदर्शनास आले की, महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवैतन) नियम, १९८२ च्या नियम १२७ च्या उप नियम (१) (१) च्या तरतुदीनुसार लेखापरीक्षा अधिकाऱ्याने निवृत्तिवैतन प्रदानाचे आदेश, शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या सेवाभविष्यीय तारखेच्या लागतपूर्वीच्या महिन्यासतक निर्गमित केले पाहिजेत. त्या अगोदर निर्गमित करता कामा नये, असा मुद्दा उपस्थित करण्यात आला आहे. शासनाच्या संदर्भात आता असा खुलासा करीत आहे की, लेखापरीक्षा अधिकाऱ्याने सेवाभविष्यीय तारखेच्या किमान एक महिना अगोदर निवृत्तिवैतन प्रदान आदेश निर्गमित करणे उपरोक्त निवर्तनाच्या तरतुदीनुसार अभिप्रेत आहे.

(शासन परिपत्रक, क्रमांक सेनिवे, १०९५/४४/सेवा-४, दिनांक २७ मे १९९७);

सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय
कर्मचाऱ्यांना निवृत्तिवैतनविषयक
लाभ वेळेवर अदा करण्याबाबत.

सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांचे निवृत्तिवैतनविषयक लाभ वेळेवर प्रदान केले जावेत हाही शासनाने वेळोवेळी सर्व संबंधितांना सविस्तर सूचना दिलेल्या आहेत. तथापि, बऱ्याच बाबतीत काढून या सूचनांचे योग्यरित्या पालन केले जात नाही.

असिस्टंट मा. लोकआयुक्त व उप लोकआयुक्त यांनी आपल्या २३ व्या एकत्रित वार्षिक वृत्तांतून प्रकरण ३ च्या परिच्छेद २ मध्ये या संदर्भात असे स्पष्ट केले आहे की, "कोणत्याही सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यास त्याच्या सेवानिवृत्तिनंतर वाजवी वेळेत सर्व निवृत्तिवैतनविषयक लाभ मिळवण्यापासून वंचित ठेवता येणार नाही. तसे झाल्यास अशा विलंबित नंतर व्याज देण्याबाबत त्याच्याकडून कोली जाणारी मागणी न्याय्य ठरेल. इत्याद्य प्रकरणी निवृत्ति उपदान/मुल्य उपदान यांच्या रकमा तसेच इतर निवृत्तिवैतनविषयक लाभ प्रदान करण्यात येले नसल्याच्या तक्रारी प्राप्त होत आहेत. अशा प्रकरणी विलंबित रकमेवर व्याज देण्याचा खर्च प्रगत शासनास सोसावा लागत असल्यामुळे शासनाने या संदर्भात सर्व विभागांना सुस्पष्ट सूचना द्यात."

याद्वारे सर्व कार्यालय प्रमुख/विभाग प्रमुखांना पुन्हा असे निर्देश देण्यात येत आहेत की, त्यांनी निवृत्तिवैतनविषयक लाभांच्या प्रकरणांना प्राधान्य द्यावे व अशी प्रकरणे विलंब न होता लवकरात लवकर शस्त्री काढली जातील याविषयी सर्वोपरी दक्षता घ्यावी. यादृष्टीने, निवृत्तिवैतन व उपदान प्रत्यक्ष याच्या व प्राधिकृत करण्याच्या विविध कार्यपद्धतीबाबत महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवैतन) नियम, २ मधील प्रकरण १०-२ मध्ये विहित केलेले नैजापत्रक पाळले जाईल. त्याचप्रमाणे, यापुढी शासनाने, कोली प्रसूत केलेल्या आदेशांद्वारे निर्देशित केलेल्या विहित कार्यपद्धतीचे काटेकोरपणे पालन केले जाऊन निवृत्तिवैतनविषयक कागदपत्र विहित नमुन्यात सर्व बाबतीत यथेचितरित्या पूर्ण करून शासकीय कर्मचाऱ्यांच्या सेवानिवृत्तिच्या तारखेच्या सहा महिने अगोदर महालेखापालांच्या कार्यालयाकडे दिले जातील तसेच महालेखापालांच्या कार्यालयाच्या संपर्कात सातत्याने राहून त्यांच्याकडून यापेक्षा वेळीच निर्गमित केली जातील. हजेरा संबंधित कोषागारातून सेवानिवृत्त कर्मचाऱ्यांना निवृत्तिवैतन विषयक लाभ प्रत्यक्षात वेळेवर प्रदान केले जातील, यासंदर्भात काढलेल्या प्रमुख/विभाग यांनी दक्ष राहणे आवश्यक आहे. त्याचप्रमाणे सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यास निवृत्तिवैतनविषयक लाभ प्रदान करण्यास विनाकारण विलंब झाला तर संबंधित कार्यालय प्रमुखावर जबाबारी निश्चित करून त्यांचेविरुद्ध त्वरित शिस्तमंगाची कार्यवाही करण्यात यावी. त्याशिवाय या गोपनीय अहवालात "निवृत्तिवैतनाची प्रकरणे निकालात काढण्यास अख्ये दिरंगाई झाल्याने प्नास व्याजापोटी आर्थिक झळ बसण्यास जबाबदार आहेत." असा प्रकारची नोंद घेण्यात यावी.

(शासन परिपत्रक, क्रमांक सेनिचे. १०९७/२०/सेक-४, दिनांक ३१ मे १९९७.)